

Shrnutí hlavních poznatků

Ke konci roku 2018 žilo v Ústeckém kraji celkem 820 789 obyvatel, z toho bylo 50,4 % žen. Z dlouhodobého pohledu se podíl žen postupně snižoval. V roce 2001 připadalo na 100 mužů 104,2 dívek, v roce 2018 to bylo 101,5. Růst počtu obyvatel byl převážně způsoben kladnou migrací. Počet cizinců od roku 2001 vzrostl 1,5krát, proti roku 2011 o pětinu.

Postupné stárnutí obyvatelstva se projevuje v indexu stáří, který vyjadřuje kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí ve věku 0–14 let. U žen je situace podstatně horší než u mužů tím, že se ženy dožívají vyššího věku a rodí se každý rok nepatrně méně dívek - stobodová hranice, kdy počet seniorek převážil nad počtem dívek do 14 let (včetně), u nich byla překročena v roce 2005, zatímco u mužů je stále ještě počet chlapců do 14 let vyšší než počet seniorů.

Od roku 2001 se průměrný věk obyvatelstva zvýšil o 4 roky. Ženy se všeobecně dožívají vyššího věku, rozdíl mezi průměrným věkem žen a mužů v roce 2018 byl 2,7 roku ve prospěch žen.

Počet narozených dětí v Ústeckém kraji od roku 2008, kdy byla porodnost za posledních 18 let nejvyšší, klesal. Průměrný věk matek se zvyšoval a v roce 2018 dosáhl u prvorodiček 27,5 roku, proti roku 2001 to znamenalo nárůst o 3 roky.

Potratovost v Ústeckém kraji od roku 2001 poklesla téměř o třetinu, počet umělých přerušení těhotenství se snížil téměř o 45 %, ale přesto byla v roce 2018 potratovost nejvyšší mezi kraji.

V roce 2018 zemřelo v Ústeckém kraji celkem 9 338 osob, jednalo se o nejvyšší počet od roku 2001. Podíl žen na celkovém počtu zemřelých v kraji dosáhl 48,5 %. Převahu zemřelých mužů registrovali ve většině krajů s výjimkou Prahy a Královéhradeckého kraje.

Naděje dožití se v posledních letech zvyšuje, přesto hodnoty Ústeckého kraje patří k nejnižším mezi kraji – u mužů byla nejnižší, u žen druhá nejnižší.

Počet sňatků se v Ústeckém kraji v posledních pěti letech meziročně zvyšoval. Během roku 2018 uzavřelo manželství 4 299 párů snoubenců. Na celkovém počtu sňatků se podíleli ženichové jiného státního občanství 4,6 %, nevěsty 3,6 %. Vstup do manželství v pozdějším věku se odrazil v růstu průměrného věku obou pohlaví. V roce 2018 bylo ženichům v kraji při prvním sňatku o 5,8 roku více a nevěstám o 5,5 roku více než v roce 2001.

V návaznosti na vývoj sňatečnosti klesá také rozvodovost. Od roku 2001 se v Ústeckém kraji snížil počet rozvodů o více než třetinu. V roce 2018 bylo v kraji rozvedeno celkem 2 106 manželství, což bylo nejméně za posledních 18 let. Na celkovém počtu rozvodů v roce 2018 se v Ústeckém kraji u mužů první rozvod podílel 78,7 % a u žen 77,3 %.

Saldo migrace bylo po většinu let od roku 2001 záporné – více záporných let spatřujeme u žen. V posledních dvou letech však dosahovalo kladných hodnot u obou pohlaví. Významný je vývoj zahraniční migrace, který byl s výjimkou mužů v roce 2001 po celé sledované období kladný u obou pohlaví.

Struktura obyvatel v Ústeckém kraji podle rodinného stavu je u mužů a žen odlišná - u žen mají převahu ženy žijící v manželství (38,3 %), u mužů svobodní (46,0 %). Podíl ovdovělých žen v populaci je, vzhledem k jejich vyšší naději dožití, téměř pětikrát vyšší než podíl ovdovělých mužů.

Nejpočetnější skupinu ve vzdělanostní struktuře mužů starších 15 let tvořily v Ústeckém kraji v roce 2018 osoby se středním vzděláním bez maturity, u žen bylo na prvním místě střední vzdělání s maturitou. Mezi ženami byl větší podíl osob se základním i vysokoškolským vzděláním než mezi muži.